

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ผลของการให้ข้อมูลสื่อสัญญาณทารกต่อการรับรู้และ
การตอบสนองของมารดาที่มีบุตรคนแรก

ผู้เขียน

นางปริชาติ คำขาว

ปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลกุมารเวชศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จรัสศรี เย็นบุตร	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มาลี เอื้ออำนวย	กรรมการ

บทคัดย่อ

สื่อสัญญาณทารกเป็นการติดต่อสื่อสารทางพฤติกรรมของทารกเพื่อแสดงถึงความต้องการของตนเองให้ผู้เลี้ยงดูทราบ มารดาที่มีบุตรคนแรกเป็นผู้ที่ไม่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงดูบุตรมาก่อน การให้ข้อมูลสื่อสัญญาณทารกแก่มารดาที่มีบุตรคนแรกจะช่วยให้มารดามีการรับรู้และแปลความหมายของสื่อสัญญาณทารกได้ถูกต้อง ทำให้มารดาที่มีบุตรคนแรกสามารถตอบสนองต่อความต้องการของทารกได้อย่างเหมาะสม การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้ข้อมูลสื่อสัญญาณทารกต่อการรับรู้และการตอบสนองของมารดาที่มีบุตรคนแรก กลุ่มตัวอย่างเป็นมารดาที่มีบุตรคนแรกที่เข้ารับการดูแลหลังคลอดในหอผู้ป่วยหลังคลอดโรงพยาบาลนครพิงค์ ซึ่งเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 24 ราย แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองเท่ากันกลุ่มละ 12 ราย กลุ่มควบคุมได้รับข้อมูลตามปกติของหอผู้ป่วยหลังคลอด ส่วนกลุ่มทดลองได้รับข้อมูลตามปกติและข้อมูลสื่อสัญญาณทารกทางสื่อวีดิทัศน์และคู่มือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ วิดีทัศน์ เรื่องสื่อสัญญาณทารกและคู่มือสื่อสัญญาณทารก เนื้อหาสื่อสัญญาณทารกได้ผ่านการหาความจริง

ด้านเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ การรับรู้สื่อสัญญาณทารก มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์เท่ากับ .80 แบบสัมภาษณ์การตอบสนองต่อสื่อสัญญาณทารก มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89 และแบบสังเกตการตอบสนองต่อสื่อสัญญาณทารก มีค่าความเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต 2 คน เท่ากับ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ

ผลการวิจัยพบว่า

1. คะแนนการรับรู้สื่อสัญญาณทารกของมารดาที่มีบุตรคนแรกที่ได้รับข้อมูลสื่อสัญญาณทารก สูงกว่ามารดาที่มีบุตรคนแรกที่ไม่ได้รับข้อมูลสื่อสัญญาณทารก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$)
2. คะแนนการรับรู้สื่อสัญญาณทารกของมารดาที่มีบุตรคนแรกที่ได้รับข้อมูลสื่อสัญญาณทารก ในระยะหลังคลอด 1 วัน สูงกว่าระยะก่อนคลอด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) และคะแนนในระยะติดตามเยี่ยมบ้าน สูงกว่าระยะก่อนคลอด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
3. คะแนนการตอบสนองต่อสื่อสัญญาณทารกของมารดาที่มีบุตรคนแรกที่ได้รับข้อมูลสื่อสัญญาณทารก สูงกว่ามารดาที่มีบุตรคนแรกที่ไม่ได้รับข้อมูลสื่อสัญญาณทารก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
4. คะแนนการตอบสนองต่อสื่อสัญญาณทารกของมารดาที่มีบุตรคนแรกที่ได้รับข้อมูลสื่อสัญญาณทารก ในระยะหลังคลอด 1 วัน สูงกว่าระยะก่อนคลอด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) และคะแนนในระยะติดตามเยี่ยมบ้าน สูงกว่าระยะก่อนคลอด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า การให้ข้อมูลสื่อสัญญาณทารกแก่มารดาที่มีบุตรคนแรกมีผลทำให้มารดาที่มีบุตรคนแรกมีการรับรู้สื่อสัญญาณทารกเพิ่มขึ้นและมีการตอบสนองที่เหมาะสมต่อสื่อสัญญาณทารกเพิ่มขึ้น จึงควรมีการให้ข้อมูลสื่อสัญญาณทารกแก่มารดาที่มีบุตรคนแรก เพื่อให้รับรู้สื่อสัญญาณทารกได้ถูกต้องและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของทารกได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลต่อการเกิดความรักใคร่ผูกพัน สัมพันธภาพที่ดีระหว่างมารดาทารก ซึ่งจะส่งผลให้ทารกมีการเจริญเติบโตและพัฒนาการที่ดี

Thesis Title Effects of Providing Infant Cue Information on Perceptions and Responses of First-Child Mothers

Author Mrs.Parichat Khamsao

Degree Master of Nursing Science (Pediatric Nursing)

Thesis Advisory Committee

Asst. Prof. Dr. Jarassri Yenbut Chairperson

Asst. Prof. Malee Urharmnuay Member

ABSTRACT

Infant cues are communicating behaviors of infants that are used to express infants' needs to caregivers. First-Child Mothers are the persons who have no experience in caring their babies. Providing infant cue information for first-child mothers could enhance their perceptions and interpretation correctly, and in turn, they could respond to infants' needs appropriately. The purpose of this quasi-experimental study was to examine the effects of providing infant cue information on perceptions and responses of first-child mothers. The sample were 24 first-child mothers who were admitted to the postpartum unit of Nakorn Ping Hospital. The subjects were purposively selected. The control group, consisting of 12 subjects, received routine information while the experimental group consisting of 12 subjects, received routine information and infant cue information from videotape and pamphlet.

The instruments used in this study consisted of research instruments which were Infant Cues videotape and Infant Cues pamphlets, the infant cue information was checked its content validity by the experts. The instruments for data collection which were developed by the

researcher consisted of three instruments. These instruments were the perceptions to infant cue interview form which the reliability was .80, the responses to infant cue interview form which the reliability was .89, and the observation recording form which the inter-rater reliability obtained by two observers was 1. Data were analyzed using descriptive statistics and the hypotheses were tested by Repeated Measures Analysis of Variance.

The results of this study revealed that

1. The perceptions to infant cue scores of the experimental group were statistically significant higher than the scores of those in the control group ($p < .01$).
2. The perceptions to infant cue scores of first-child mothers in the experimental group, measured one day after the experiment were statistically significant higher than those before the experiment ($p < .001$), and the scores measured 3-4 weeks later were statistically significant higher than those before the experiment ($p < .001$).
3. The response to infant cue scores of the experimental group were statistically significant higher than the scores of those in the control group ($p < .001$).
4. The responses to infant cue scores of first-child mothers in the experimental group, measured one day after the experiment were statistically significant higher than those before the experiment ($p < .001$), and the scores measured 3-4 weeks later were statistically significant higher than those before the experiment ($p < .001$).

The findings indicated that providing infant cue information could improve perceptions and responses of first-child mothers. Therefore, providing infant cue information to first-child mothers is crucial. The information will enable mothers to perceive and respond to infants' needs appropriately. Subsequently, attachment and worthy relationship between mothers and infants will be created, and finally the better outcomes of infants' growth and development.